

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 4

Presidència de la Sra. María José Verdú i Torres

Sessió celebrada dia 27 de setembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 3328/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a donar resposta a la necessitat de professionals dins l'àmbit de la salut a la comunitat autònoma de les Illes Balears. 39
 - 2) **RGE núm. 4449/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a desbloqueig de la llei ELA i creació d'un centre nacional de recerca sobre l'ELA.. 36
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Començam el debat de la Proposició no de Llei RGE...

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Perdó, presidenta, volia demanar si podíem canviar l'ordre de les proposicions no de llei als portaveus.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, d'acord, ja ho hem parlat també amb la resta de portaveus i no hi ha cap inconvenient. Passarem a la seva proposta.

(Remor de veus)

D'acord, esperarem un momentet que arribi el càmera.

Bona tarda a tots, benvinguts, i benvinguts els nostres convidats d'avui. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeix qualque substitució. No.

2) Proposició no de llei RGE núm. 4449/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a desbloqueig de la llei ELA i creació d'un centre nacional de recerca sobre l'ELA.

Començaríem el debat amb la Proposició no de llei RGE núm. 4449/23, presentada pel Grup Popular, de desbloqueig de la llei ELA i creació d'un centre nacional de recerca sobre l'ELA.

Sra. Borrás, té vostè la paraula.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta, bona tarda diputats i diputades. En primer lloc, vull agrair a tots els portaveus que m'hagin deixat canviar l'ordre de les proposicions no de llei d'avui, per la circumstància dels malalts que ens acompanyen i de les persones que ens acompanyen.

En segon lloc, vull saludar a Jordi Sabater que ens escolta i ha tengut la paciència d'explicar-me moltes coses aquests dies. També vull saludar Cati Rigo, Carmen Sánchez Contador, Pilar, bé, aquells... Cati, Miquel i Belén, tots treballadors i voluntaris de l'Associació d'ELA, una bona representació d'aquests malalts d'esclerosi lateral amiotròfica. Vull donar-los a tots el suport de la presidenta, que m'ha encomanat que els ho donàs de part seva, ella volia escoltar-nos, però no ha pogut fer-ho perquè vola.

Mirin, avui duem una proposició no de llei a aquest parlament perquè es desbloquegi una llei en el Parlament nacional, en el Congrés dels Diputats, tot d'una que es formi el nou govern, per desbloquejar la llei d'ELA. Crec que no fa falta que els ho expliqui, però crec que és important fer un poquet de resum d'aquesta malaltia.

L'esclerosi lateral amiotròfica és una malaltia neuromuscular, que degenera progressivament les cèl·lules

nervioses del cervell i la mèdula espinal que controlen els músculs voluntaris. El deteriorament d'aquestes neurones motores condueix a una feblesa muscular cada vegada major i es pot propagar des de les extremitats fins als músculs respiratoris i vulvars, i provoca una pèrdua progressiva de funcions bàsiques com caminar, parlar, menjar i respirar, es minven a poc a poc, amb major o menor rapidesa, les capacitats de qui la pateix i fa del pacient una persona cada vegada més dependent, fins que al final necessita algú al seu costat pràcticament tot el temps.

Actualment es calcula que a Espanya pateixen ELA unes 4.000 persones i es diagnostiquen cada any 20 persones a la nostra comunitat i 900 a Espanya. Es tracta d'una malaltia que no té tractament a l'actualitat i la seva esperança mitjana de vida, després del diagnòstic, és d'entre 2 i 5 anys. Tenim avui amb nosaltres una persona que fa 9 anys que està diagnosticada i és a causa dels cuidats que té i de la cura que tenen d'ell, en part.

Durant aquest temps, en el qual es desenvolupa aquesta malaltia neurodegenerativa, la persona perd tota la seva mobilitat muscular fins a arribar a una síndrome de captivitat o a una paràlisi total, en la qual la ment es manté intacta, la qual cosa provoca en el pacient i als seus familiars una situació de màxima vulnerabilitat.

Dia 8 de març del 2022 es va presentar una proposició de llei al Congrés dels Diputats, que fou presa en consideració per unanimitat dels 341 diputats presents. Tots els grups parlamentaris varen manifestar la seva aparent preocupació per aquesta qüestió, així com la necessitat de desenvolupar de manera urgent i efectiva mesures dirigides a millorar les condicions de vida dels malalts d'ELA i de les seves famílies.

Malgrat el vot unànim de la majoria de la cambra, aquestes bones intencions no s'han confirmat i aquesta llei ha sofert 49 pròrrogues del Govern de Sánchez, fins a quedar bloquejada per la dissolució de Les Corts. Aquesta situació d'incomprensió ha provocat la desesperació d'entitats i associacions de pacients, que així ho han manifestat a l'actual presidenta del Govern en les seves reunions. En diverses ocasions s'ha plantejat en el Congrés dels Diputats per diferents grups aquesta situació de bloqueig. En aquesta mateixa comunitat autònoma es va aprovar una proposició no de llei que instava el Govern al desbloqueig, però el Govern central va fer cas omís d'aquestes proposicions.

Des del Partit Popular s'ha secundat sempre aquesta llei, que garantirà els drets i l'atenció adequada de les persones que pateixen ELA, atès que els temps de l'administració no són els temps de la malaltia i la lentitud dels processos administratius fa que moltes vegades l'ajuda per a aquestes persones arribi tard, fins i tot quan el pacient de vegades ha mort. El Govern de les Illes Balears atorgarà 1.000 euros des del diagnòstic a aquests pacients.

Per tant i, per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Popular presenta la següent proposició no de llei. Abans vull dir que el Partit Socialista ens ha entregat una esmena la qual acceptarem. Per tant, la podem posar en el punt 2 bis.

La proposició no de llei quedaria:

“El Parlament de les Illes Balears insta el pròxim Govern de l'Estat al desbloqueig immediat de la Llei de garantia dels drets i l'atenció adequada a les persones que pateixen ELA, quan s'iniciï la pròxima legislatura.

“El Parlament de les Illes Balears insta el pròxim Govern de l'Estat a la creació d'un centre nacional de recerca d'ELA.

I el 2 bis, quedaria: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya i el Govern de les Illes Balears a dotar de pressupost i mitjans necessaris per a l'aplicació efectiva i eficaç de l'esmentada llei, des del moment de la seva entrada en vigor, així com a establir la coordinació amb les associacions de familiars de pacients d'ELA per facilitar la tramitació i l'accés als recursos i ajudes.”

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Borrás. Bé, per part del Partit Socialista, defensarà aquesta esmena la Sra. Irantzu Fernández. Quan vostè vulgui.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sra. Presidenta, bona tarda, senyors diputats i diputades, i a totes les persones que avui ens acompanyen de l'Associació ELA Balear, i també a través de les càmeres.

El debat i la consideració cap als malalts d'ELA va estar molt present en aquesta comissió a la legislatura passada, tant és així que una iniciativa molt semblant a aquesta, presentada pel Sr. Gómez Gordiola, del Grup Ciutadans, va ser una de les darreres iniciatives, sinó la darrera, que vàrem veure a la comissió, abans de la dissolució del Parlament i de les eleccions autonòmiques. La iniciativa de Ciutadans es va aprovar per unanimitat dels presents en aquell moment i entenc que el sentit general dels grups amb representació avui serà el mateix, ja que la iniciativa és pràcticament la mateixa.

El mateix ha passat al Govern d'Espanya, les tramitacions de les lleis són llargues i complicades i les garanties del procés no sempre són compatibles amb la urgència vital d'una persona que pateix una malaltia degenerativa tan dura com és l'ELA.

La Llei de mort digna o la Llei de dependència van arribar massa tard per a algunes persones i aquesta proposició de llei per garantir el dret a una vida digna als malalts d'ELA, malauradament arribarà tard per a molts pacients. Esperem que ni un més.

El maig d'aquest any les Corts es varen dissoldre davant la convocatòria d'eleccions i van deixar en suspens els avanços que s'havien fet en la tramitació del text. No és que no ens fessin cas, quan nosaltres vàrem aprovar aquí aquesta iniciativa, sinó que només unes quantes setmanes després es van dissoldre les Corts i encara no tenim un nou president del Govern, semblava que avui potser, però al final tampoc.

El compromís del Partit Socialista amb els malalts d'ELA és clar, per això la nostra proposta, en paral·lel a la llei, passa per fer una addenda al Pla de recuperació, transformació i resiliència per valor de 70 milions d'euros per a la millora de l'atenció sanitària als pacients de malalties rares i ELA. A més a més, desenvoluparem un protocol interministerial per a la millora de l'atenció de familiars i pacients amb ELA i crearem un pla d'ajudes econòmiques per cobrir les despeses energètiques dels pacients electrodependents.

Nosaltres, com a partit que espera governar a l'Estat, tenim aquest compromís i per això els demanem, com a partit que governa amb els seus socis de VOX a la comunitat autònoma, que acceptin -com ja ha dit que acceptarà- l'esmena que hem presentat, que no és més que recuperar un dels punts que ja vàrem aprovar el passat període de sessions per unanimitat i que pot eliminar la sospita que aquesta proposició no de llei només es refereix a la de l'Estat, quan en realitat la comunitat autònoma té transferides les competències de salut i pot fer molt per a aquests malalts.

Llegiré l'esmena una altra vegada, perquè consti al *Diari de Sessions*: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya i el Govern de les Illes Balears a dotar del pressupost i mitjans necessaris per a l'aplicació efectiva i eficaç de la citada llei des del moment de la seva entrada en vigor, així com a establir la coordinació amb les associacions de familiars de pacients amb ELA per facilitar la tramitació i l'accés als recursos i ajudes”.

Com que nosaltres tenim esperança que aquesta llei s'aprovi el més aviat possible quan tinguem govern, esperem que el Grup Parlamentari Popular i el Govern de la Sra. Marga Prohens, ho tinguin en compte de cara a fer la dotació pressupostària ja de cara al pressupost de l'any vinent.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Fernández. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Carrió. Quan vostè vulgui.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. Contents de saludar-vos, després m'acostaré per saludar-vos personalment, si puc. Crec que és bo que les entitats i la ciutadania acompanyin i vegin de primera mà els processos parlamentaris els quals de vegades no són fàcils, així com tampoc no són fàcils els processos de les entitats, moltes vegades, i dels pacients i dels malalts.

Jo donaré suport..., òbviament MÉS per Mallorca donarà suport a aquesta proposició no de llei, és impossible no donar-hi suport, veng a dir, qualsevol iniciativa que esdevingui una millora dels drets, una millora de cobertura, una millora d'atenció a la ciutadania i que, a més, vagi en la línia del desenvolupament de la investigació en matèria sanitària, em sembla una bona iniciativa i sempre ens semblarà una bona iniciativa.

Jo confïi, i així ho podem avançar, i a més així ho sembla, no?, que el Congrés dels Diputats donarà continuïtat a aquesta llei i que tots els grups s'hi sumaran. És igual d'important també, a part de les votacions en el Congrés de Diputats, llavors l'execució de les lleis quan un governa. Venc a dir que esper que els grups parlamentaris aquí presents, que són els que tendeixen..., MÉS per Mallorca encara no té la voluntat de presidir el Govern d'Espanya, però els dos grups que aquí sí que s'hi poden postular, llavors, ho tinguin en compte, perquè de vegades... massa vegades passa que les lleis queden en paper banyat en el moment de configurar pressuposts, que, al final, és el moment clau de la configuració de polítiques.

I res pus, agraïda a la insistència també del Partit Popular en aquest sentit, venc a dir que quan passen els quatre anys i les coses s'aturen, doncs és important reprendre aquelles coses que estaven començades.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, quan vostè vulgui.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, aquest és un tema d'aquells que tractem de vegades en comissió, de vegades en Ple, que generen unanimitat, i això, evidentment, és molt positiu, però de vegades també té una cosa negativa, i això ho dic per als afectats, no?, que aquestes coses amb les quals tots estam d'acord, com que tots hi estam d'acord, al final passa el temps i no es troba cap solució, i això ho hem vist, malauradament, en altres casos.

Crec que està bé que en aquest cas el Partit Popular hagi tornat a portar aquest tema aquí. Crec que, com en tants altres temes, s'hi ha d'insistir. Evidentment, en el Congrés hi ha molts de temes molt importants, però nosaltres hem d'insistir perquè aquest tema es posi a l'agenda, perquè tiri endavant; ja hi ha una proposició de llei i, per tant, esperem que quan es posi en marxa la nova legislatura aquest tema pugui fer-se realitat.

També és veritat que encara hagués estat més bé, Sra. Borrás, que aquesta proposició no de llei, per exemple, l'haguéssim poguda signar tots els grups, que és una pràctica que solem fer en aquests temes que generen tanta unanimitat, i més essent un tema que, bàsicament, és fer sentir el clam de les Balears a Madrid. I, per tant, doncs, evidentment, estarà aprovat, espero que per unanimitat, per aquest parlament i, per tant, aquest clam arribarà igualment, però crec que és una norma de conducta que solem seguir i que estaria bé que continuéssim fent.

Dit això, jo crec que el compromís amb l'ELA en aquests moments és una prioritat perquè és una malaltia terrible - permeti'm dir-ho així -, fulminant, que, dintre del que cap, encara és força desconeguda, perquè fins fa pocs anys encara molta gent ni tan sols sabia en què consistia, ja fa anys, eh?, jo mateix vaig tenir un cas molt proper, familiarment, i, per tant, estic molt sensibilitzat en aquest tema, però realment en els

últims anys s'ha avançat molt en el coneixement d'aquesta malaltia, i jo crec que ha arribat el moment ja que rebí el tractament i rebí l'atenció que toca.

Per tant, em sembla molt bé també la idea que es creï un centre nacional de referència en la recerca d'aquesta malaltia per aquests elements que he dit.

Per tant, per tot això, suport total a aquesta proposició no de llei. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Castells. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proponent si vol una suspensió de la sessió o si podem continuar.

Un cop recomençada la sessió, si així pertoca, intervenció del grup proponent per fixar la posició i assenyalar si accepta l'esmena, que ja ha dit que sí, té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Moltes gràcies a tots els grups. I em sap greu haver-ho fet d'aquesta manera com ho he fet, Sr. Castells, però no tornarà passar.

He de dir que així, no es preocupi, que també sentiran des de Madrid el clam que volem desbloquejar d'alguna manera llarga i ràpida aquesta llei, perquè a mi sí que em preocupa que una cosa amb la qual estaven tots els grups d'acord, s'hagi prorrogat 49 vegades, per què he de pensar que una vegada més no es tornarà prorrogar? El que vull és que no es torni prorrogar perquè és urgent, és urgent i és més urgent que altres coses que han passat davant d'aquesta llei.

No pot ser que cada setmana diguin als malalts: no, ara una pròrroga per esmenes, quan no n'hi va haver cap, d'esmena. Vull dir, no té cap sentit que s'hagi prorrogat 49 vegades.

Per tant, com que no sé el sentit, no es preocupi, que nosaltres hi estarem a sobre i la vigilem de prop.

La presidenta Marga Prohens es va comprometre amb els malalts d'ELA, però també es va comprar amb mi per dur endavant aquesta proposició no de llei i aquesta llei, i fer tot el possible perquè quan surti aquesta llei es posarà en marxa el més aviat possible en aquesta comunitat i avançar-los els 1.000 euros des que s'aprovin els nous pressuposts. Esperem que tots els aprovin com han aprovat aquesta llei.

També he de dir que tenim una estratègia en aquesta comunitat autònoma des de fa cinc o sis anys, que no s'ha avaluat; que s'ha d'avaluar, s'ha de mirar com està, el que ha funcionat i el que no ha funcionat, al que ha funcionat donar-los l'enhorabona als que l'han dut a terme, i en el que no ha funcionat el que hem de fer és posar-hi remei i fer-ho millor. Farem feina per a aquest malaltis i per a tots.

Moltíssimes gràcies a tots.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 4449/23.

Vots a favor.

Bé, aprovat per unanimitat, no hi ha vots en contra, no hi ha abstencions.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 4449/23, de desbloqueig de la llei ELA i creació d'un centre nacional de recerca sobre l'ELA.

(Aplaudiments)

(Remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bé, si voleu que continuem... hi sou tots?

1) Proposició no de llei RGE núm. 3328/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a donar resposta a la necessitat de professionals dins l'àmbit de la salut a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

D'acord, seguirem amb la proposició no de llei RGE núm. 3328/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista relativa a donar resposta a la necessitat de professionals dins l'àmbit de la salut de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Gómez. Quan vostè vulgui.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, bon dia a totes i a tots, diputats i diputades, persones de la cambra.

La principal preocupació per poder dur a terme les polítiques sanitàries és poder tenir el nombre de professionals suficients, jo crec que és un fet que preocupa i ocupa molts de governs, els que lluitam per la sanitat, els parlaments també, que lluitam per la sanitat pública, i també, atès que la mateixa consellera de Salut ha reconegut que aquesta mancança és a nivell mundial, pensam que les polítiques per atreure, per estabilitzar i per fidelitzar els professionals han de tenir una mirada a mig i a llarg termini. També estam d'acord que són els professionals el principal actiu, com comentava, per poder dur tots els projectes, estratègies, plans en marxa i, juntament amb la inversió, doncs evidentment són el motor de la sanitat pública.

Són el principal actiu i no sempre han tengut aquesta consideració, els decrements d'alguns professionals d'algunes categories, sense respondre a un criteri de planificació a mig i a llarg termini, idò ha suposat greus conseqüències que es pateixen en aquests moments i es pateixen, diria, en els, diria, dos, tres darrers anys, a tot el territori nacional.

En el període legislatiu 2011-2015 es va produir una retallada important en el nombre de places de formació de metges i d'infermeres per part del Govern de l'Estat espanyol i del Govern de les Illes Balears. En aquesta mateix període no es va tenir en compte que l'edat mitjana dels professionals sanitaris en actiu i les properes jubilacions doncs es produïen, el nombre màxim, en els següents anys, per tant, no es podia reduir el nombre de persones en formació. Hem de tenir en compte que un metge especialista, bé, un metge es torba sis anys a formar-se, un any aproximadament, en preparar el MIR, per tant, ja són set anys, i després són quatre o cinc anys l'especialitat, per tant, suposa una formació d'11 o 12 anys abans que aquest professional pugui entrar al sistema sanitari. En el cas de les infermeres, són quatre anys, més un any per preparar l'EIR i dos de formació, un total de set anys.

Aquest motiu ha provocat que en aquests moments a l'Estat espanyol hi hagués un dèficit de professionals, especialment en algunes especialitats, com medicina familiar i comunitària, digestologia, anestèsia, psiquiatria, oncologia, infermeria familiar i comunitària, infermeria de salut mental i també l'àrea de psicologia clínica.

A més, la pandèmia de la COVID ha incrementat les necessitats en posar de manifest encara més aquest dèficit, no podem oblidar que durant dos anys i mig l'activitat ordinària del sistema de salut no s'ha pogut dur a terme i, per tant, evidentment, aquests pacients que no s'han vist en dos anys i mig, doncs s'han de veure els propers anys. I això fa que en aquests moments sigui més necessari encara incrementar el nombre de professionals, sense oblidar l'increment poblacional que hi ha en aquestes illes, tant de la infància, tot i que no hi ha naixements, sí que hi ha nouvinguts, i de persones de ple dret, així com persones que ens visiten. Per tant, aquest increment poblacional també requereix, sobretot en l'estacionalitat, a diferents moments de l'any tenir més recursos.

En el període 2015 a 2023, s'ha treballat de manera intensa per poder donar resposta a aquesta situació, que donarà fruit en els propers anys, no només la creació de la Facultat de Medicina, que va començar amb 60 places, i per a l'any que ve per al proper curs ja s'ha produït un increment de noves places més, seran 69 places; l'ampliació de les classes del grau d'infermeria a les illes de Mallorca i d'Eivissa; i també l'oferta de formació sanitària especialitzada, que ha doblat el nombre de places ofertes des de 2015, s'han ofert ja enguany 262 places.

Aquesta oferta s'ha incrementat al llarg dels anys i això fa que, per exemple, durant aquest any, no, a l'any 2024, ja sortiran més de 60 metges de família, per exemple. I també s'han acreditat noves unitats docents, que hem de pensar que no només és feina del Govern de les Illes Balears, sinó també del Govern d'Espanya i de les comissions d'especialitats, que han d'aprovar la creació de places.

Per totes aquestes..., bé, crec que s'ha fet molta feina també a nivell sindical, amb acords que els mateixos sindicats han qualificat d'històrics, i mesures que s'han pres en marxa per compensar..., econòmiques...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Gómez, vagi ja als punts, perquè ja se li acaba el temps.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Molt bé. I per tot això pensam que és molt important mantenir aquestes mesures. Som conscients que no és fàcil posar una data de finalització ni d'inici, sinó que ha de ser una anàlisi permanent i, per això, presentam aquesta proposició no de llei, perquè el Govern de les Illes Balears pugui analitzar permanentment les necessitats actuals i futures de professionals per assegurar les places en formació, tant de grau com d'especialitat i de totes les especialitats; assegurar la disponibilitat de tutors suficients; vetllar perquè el Govern d'Espanya assegurí que es creïn les places necessàries i mai més no es produeixin retallades en el nostre sistema sanitari; desenvolupar els incentius necessaris per afavorir la cobertura de les places deficitàries; i continuar amb l'afavoriment del desplaçament de professionals dels diferents hospitals entre illes mentre no es puguin completar les plantilles.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Carrió. Quan vostè vulgui.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. No intervé vostè? Bé, només avançar que donarem suport a la PNL presentada pel Grup Socialista. Entenem que és un element bàsic els professionals a salut i també a altres sectors, a nivell educatiu i a nivell de serveis socials crec que són dels pilars més fonamentals, i compartim les reflexions i les propostes que es troben en aquesta proposició no de llei.

Val a dir que jo m'agradaria, només ràpidament, remarcar que, efectivament, la previsió i la continuació de les formacions de les noves carteres és un dels elements absolutament claus, perquè, si no, al final, ja en pots fer de polítiques que, si no tens professionals que puguin donar atenció, no les pots desenvolupar!, i que això va vinculat també a altre tipus de polítiques que no són polítiques sanitàries; és a dir, va vinculat en molts casos a política educativa, va vinculat al preu de les matrícules, va vinculat a les beques per continuar estudiant, va vinculat al preu de l'habitatge perquè puguis llogar-te un pis quan vas a estudiar fora, és a dir que és un món que té moltes arestes i que no només és política sanitària, per dir-ho de qualque manera, sinó que també té molts altres elements.

I volia de qualque manera posar-los en valor, perquè crec que de vegades no ens adonam quan a un moment determinat decidim pujar les taxes universitàries un 1%, un 15%, el que sigui que pugin, de l'efecte multiplicador de problemàtiques pot tenir o, fins i tot, quin efecte positiu té que amb vuit anys haguem aconseguit retallar un 50% les taxes d'abandonament escolar, això també té un efecte positiu en moltes altres coses.

Només volia detallar-ho perquè crec que és important veure les coses des de la globalitat sencera.

Els donarem suport, i crec que, a més, és impossible que no se li doni suport per part de la resta de grups parlamentaris i, si no se n'hi donàs, la veritat és que ho hauríeu d'explicar molt bé.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells. Quan vostè vulgui.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, en aquest cas, el Grup Socialista ens porta una proposició no de llei que té com a motivació garantir la dotació de suficient personal sanitari en els propers anys. Jo crec que, d'alguna manera, el que ens proposa la diputada Patricia Gómez és una tasca que hauria de ser vegetativa a qualsevol administració sanitària, que és vetllar per la disponibilitat futura de professionals; que sigui una tasca vegetativa, no vol dir que no calgui aportar aquí una proposició no de llei i reclamar que el Govern s'apliqui en aquest programa; és a dir, d'una banda, el que es proposa crec que és un programa de mínims, bàsic, fonamental, com molt bé diu la Sra. Carrió, no m'imagino que cap grup pugui votar-hi en contra.

I aquí el repte, Sra. Gómez, jo crec que serà fer el seguiment de com el Govern implementa aquestes mesures, perquè, com a programa de mínims està molt bé, però aquí el gran repte és trobar les mesures adequades per això poder-ho fer realitat i tenir la capacitat política de negociació, per exemple, també amb l'Estat, per això poder-ho fer realitat. I, per tant, crec que és una bona iniciativa que, d'alguna manera, marquem com a grups que som a l'oposició aquest repte o aquest llinar al Govern i, a partir d'aquí, puguem fer el seguiment, que, bàsicament, el farem des d'aquesta comissió, de si el Govern adopta les mesures adequades per assolir aquests objectius o no.

Per tant, evidentment, hi votarem a favor.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Castells. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Borrás. Quan vostè vulgui.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta. Bé, vull fer un parell d'apreciacions, per descomptat que hi votarem que sí. Jo li demanaria una esmena *in voce*, a veure si en el punt 3 podem posar "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a assegurar que faran feina per tenir la disponibilitat de tutors suficients", "assegurar que faran feina". Si me l'accepten, només era dir això.

Jo vull dir, però, un parell més de coses, és ben vera que des del 2011 al 2015 hi va haver una crisi econòmica mundial i que tal vegada en aquell moment no s'augmentaren, com s'han pogut augmentar en aquest temps que hi ha hagut més recursos que mai, s'han pogut augmentar places, cosa que en el temps del 2011 al 2015 no es varen poder augmentar. També vull deixar constància, però, i vull que quedi al *Diari de Sessions*, que no es va aturar a cap moment de fer feina per millorar les condicions dels residents i dels tutors i els tutors, de fet, recordarà la Sra. Gómez que el decret de formació especialitzada es va començar a entendre en aquell temps, del 2011 al 2015, es va començar, i és vera que vostès li donaren llum, però s'havia començat a fer feina en aquell moment.

Així mateix, nosaltres, en aquell temps del 2011 al 2015, es varen enviar multitud d'esmenes de deficiències a una sol·licitud d'acreditar més places de medicina familiar i comunitària, que, com que l'havien feta malament, durant un parell d'anys vàrem esmenar aquelles sol·licituds. De fet, si haguessin vostès demanat tot d'una que varen arribar les places que podien, en aquell moment ja podien 50 places, i el 2015 el deixarem anar, però en el 2016 varen demanar 24 places i ja en podien demanar 50. Aquell any, el 2016, en demanaren 24; en el 2013 se n'havien demanades 25 i en el 2012 se n'havien demanades 27; vostès en demanaren 24, el 2016, 24; el 2017, 24; el 2018, 27, el 2019, 27. I no va ser fins a l'any 2020 que en demanaren 50.

Si vostès haguessin començat a demanar a l'any 2016, que ja sabien tot això que ens passa ara, ja semblava que ho sabien, perquè són més llestos que ningú, llavors, si vostès haguessin començat a demanar aquestes places avui tendríem 200 metges més, que no tenim, no tenim perquè no els demanaren, no els demanaren. Els haguessin pogut demanar abans, fins i tot, però no ho demanaren, perquè feren una sol·licitud mal feta, de mala manera i que vàrem haver d'esmenar.

També vull dir que en aquell moment, del 2011 al 2015, es va fer un grup de tutors per valorar i per avaluar la qualitat docent de la formació sanitària especialitzada dels residents i es va fer gràcies a... i teníem tutors i auditors del Ministeri de Sanitat, gràcies que es mirava i es feien auditories docents per mirar la qualitat, que s'han continuat fent, però es començaren a fer en aquells moments: es va començar a mirar la capacitat docent de cada una de les unitats docents, cosa que no s'havia mirat fins ara.

I ara, en aquests moments, ens trobam que tenim pocs tutors. Per això li deman això dels tutors, tenim pocs tutors i no podem demanar totes les places que hi ha acreditades -això passa a Eivissa i passa també a Mallorca- perquè no hi ha tutors suficients i no hi ha tutors suficients perquè vostès fins a enguany no els han dit que els pagarien uns incentius, que ara els varen dir que els pagarien per l'octubre, que ara nosaltres sí que farem evident.

Per tant, de vegades s'ha d'anar als números, perquè sí que podem dir que costa 11 anys fer un especialista, sí, és vera que costa 11 anys, però si vostès si haguessin posat, ja teníem, perquè hi ha sempre un romanent que queda, que no fan una especialitat, perquè no hi ha places acreditades, i vostès ho haguessin pogut fer i no ho feren.

Per tant, crec que, és clar que sí, donarem suport a aquesta proposició no de llei, sense cap dubte ni un, perquè sempre el Partit Popular ha estat devora la formació i devora una bona qualitat de formació i, una vegada més, hi serem.

I si ens accepta aquesta esmena, li agrairíem, i, si no, votarem igualment a favor.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Gómez, és per saber si vostè accepta aquesta esmena, l'accepta?

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Sí.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord, idò té vostè cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gràcies, Sra. Presidenta. Sra. Borrás, som jo que som a l'oposició, vostè ja no és a l'oposició i fa l'oposició a l'oposició i, per tant, no ho sé, supòs que qualche dia s'acabarà. Però, a veure, hem de tenir clares quines són les prioritats polítiques i les decisions polítiques i es varen prendre a un moment determinat decisions errònies, i segur que en els darrers anys també s'han pres decisions errònies, algunes amb més afectació que d'altres: desinvertir un 24% o reduir la formació sanitària especialitzada un 25% el nombre de residents, això té conseqüències greus.

Afortunadament, des de l'any 2016, s'han augmentat el nombre de residents any rere any, s'ha augmentat la inversió any rere any.

El Decret de formació sanitària especialitzada es va aprovar la primera legislatura, o sigui del 2015 al 2019, el primer d'Espanya, el primer que reconeix professionalment la figura de tutors, el primer d'Espanya, de tota Espanya, ara hi ha alguna comunitat més, però va ser el primer, i es reconeix.

I és cert que el que cobren els tutors és un incentiu econòmic que podríem qualificar de baix, però també és cert que els professionals sanitaris no només es mouen per doblers, perquè sembla que tot ho facin per doblers, i no és així, és pràcticament una obligació formar d'altres professionals. Quan no es fan oposicions, quan els contractes són eventuais i hi ha una precarietat bàrbara en una professió, doncs, evidentment, perdem professionals.

En qualsevol cas, afortunadament, som a l'any 2023, ja no som a l'any 2015, i la nostra preocupació és que aquelles polítiques que han resultat positives i que s'han implementat en aquesta comunitat autònoma es puguin desenvolupar els propers anys, perquè ja ho hem patit una vegada i no ho volem patir una segona vegada.

Per suposat, si vostè considera que això millora la redacció del punt número 3, acceptam l'esmena. I vull donar les gràcies als grups que ens han donat suport a aquesta proposició no de llei, que és cert que és àmplia, però que concretarem i seguirem evidentment al llarg del temps.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Acabat el debat, passam a votar la proposta. El punt quedaria de la manera següent: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears que farà feina per assegurar la disponibilitat de tutors suficients per poder donar resposta a aquesta demanda i establirà els incentius necessaris per garantir la disponibilitat”. És correcte?

Idò ara passarem a la votació.

Vots a favor?

Queda aprovada per unanimitat, no hi ha vots en contra i no hi ha abstencions.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 3328/23, relativa a donar resposta a les necessitats de professionals dins l'àmbit de la salut de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

I no havent-hi més assumptes, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
